

Kunt gij altijd van Jezus zwijgen?.

<https://hdl.handle.net/1874/355747>

Kunt gij altijd van Jezus zwijgen?

Zoo zijn wij dan weder bijeen (1) om te spreken over de dingen van het koninkrijk Gods, en gij, geliefde zusters, die er een deel van tijd en krachten voor over hebt, gij vraagt een woord van besturing en opwekking, dat u bij dien arbeid kan leiden, en in ruimer kring verspreid, welligt de zaak der zending kan aanbevelen. En al bragten wij het u ook reeds een en andermaal, waarom zouden wij ook heden weigeren aan dat verlangen gehoor te geven? Omdat er niets meer ten voordeele dezer groote zaak kan gezegd worden, dat niet reeds tallooze malen gezegd is? Maar niet om iets nieuws en ongewoons te vernemen, alleen om u iets waars en goeds te herinneren, zijt gij, hopen wij, ook heden vereenigd. En zou de herinnering van eene bekende, maar vaak vergeten waarheid; zou de aansporing tot een schoonen, en toch zoo vaak verwaarloosden pligt voor iemand noodeloos zijn? Opwekking, wij behoeven die allen van

(1) Eene toespraak aan de Bestuurderessen van het Nederl. Vrouwen-hulpzendinggenootschap te Rotterdam, 19 Febr. 1862.

tijd tot tijd, om niet te vertragen bij eene veelomvattende taak. Wij behoeven die vooral bij een' arbeid van geloof en liefde, waar een der magtigste drijfveeren, die van het eigenbelang, geen overwegenden invloed mag oefenen; waar geen menschenroem of lof het ijverig pogen beloont; waar niet zelden offers gevraagd worden, zonder andere goedkeuring, dan die van hart en geweten alleen. Wij behoeven die in dubbele mate, omdat nog altijd de overtuiging te weinig wordt gevoeld en gevoed, dat de zendingzaak de zaak niet slechts van enkelen, maar van de geheele gemeente moet wezen. Wanneer wij aan menigeen in haar midden hoofd voor hoofd afvroegen: „wat hebt gij tot nog toe voor CHRISTUS gedaan,” waarschijnlijk zou menig antwoord uiterst beschamend zijn. Maar even waarschijnlijk zou het gemoed van de meesten door die gedachte weinig ontrust worden, daar zij zich veeleer met de stille overtuiging tevreden stellen: men kan een nuttig mensch, een boetvaardig zondaar, een geloovig Christen zijn, zonder dadelijk deel te nemen aan de uitgebreide taak van de zending. Dat veler natuurlijke traagheid tot het goede zich ligtelijk achter zulke voorwendsels verbergt, verwondert ons niet, maar dat de regte ijver nooit zal ontwaken, zoo lang zulke denkbeelden post gevat hebben, is even ontwijfelbaar. Zullen wij immer den schoonen naam kunnen dragen van medewerkers Gods, de overtuiging moet dan steeds krachtiger worden, dat de ijver voor het werk der zending eene

eigenaardige openbaring is van inwendig christelijk leven, en dat waar die ijver ontbreekt, ook dat ware leven gemist wordt. Wij moeten steeds dieper beseffen, dat de lastbrief om het Evangelie te prediken zich niet enkel tot de Apostelen, maar in zekeren zin tot alle Christenen uitstrekt, en niet zou kunnen ingetrokken worden, al leefde er slechts één belijder des Heeren te midden van duizende vijanden. Wij moeten het steeds luider verkondigen, dat wie in zijnen kring geen getuige van CHRISTUS wil zijn, ook den eernaam van geloovige in CHRISTUS verbeurt, daar toch de ware Christen op den duur onmogelijk van den CHRISTUS kan zwijgen. Komt, dat wij elkander van die gedachte doordringen, en ditmaal ons woord aansluitende aan een woord der H. Schrift, op de merkwaardige betuiging van twee Apostelen acht geven:

Hand. IV: 20.

„WANT WIJ KUNNEN NIET NALATEN TE SPREKEN,
HETGEEN WIJ GEZIEN EN GEHOORD HEBBEN.”

Het voorgelezen woord geeft mij aanleiding, om u het zoo even uitgesproken denkbeeld: de Christen kan op den duur van CHRISTUS niet zwijgen, te ontwikkelen als de uitdrukking eener onwedersprekelijke, verklaarbare en belangrijke waarheid.

Onwedersprekelijke waarheid, heb ik haar ten

eerste genoemd. Ik begin met u op den tekst als hare sterksprekende proeve te wijzen.

Nog waren slechts weinig dagen na het eerste Christenpinksterfeest voor JEZUS' vrienden voorbij, maar reeds begonnen de vijanden de hoofden bij elkander te steken. Zijn er ook reeds meer dan vijfduizend halmen op den pas ontgonnen' akker ontloken, van verre ver-
toonen zich tevens de sporen van een vreeselijk onweder, dat zamenpakt boven het hoofd der nijvere zaaïers. Het wonder, door PETRUS en JOHANNES aan den kreu-
pele in den tempel verrigt, heeft den sluimerenden tegenstand der vijanden wakker gemaakt; de eerste gewelddadige hand is aan hen beiden gelegd; den eersten nacht hebben zij doorgebracht in een' somberen kerker, en thans worden zij aan den morgen door den Hoogepriester gedagvaard, en gelijk PETRUS het met de scherpste eenvoudigheid uitdrukt, zij worden „gereg-
telijk onderzocht over eene weldaad, die aan een krank mensch is geschied.” Het is ten gevolge van dat onderzoek, dat het gedenkwaardig tekstwoord geuit werd, en een blik op de omstandigheden is voldoende om op te merken, hoeveel grootheid in deze weinige woorden ons toeblijkt. Ziet, daar staan zij, de twee eenvoudige visschers tegenover de luisterrijke vergade-
ring van Jeruzalems priesters en grooten; de twee herders der pasverzamelde kudde, maar thans gelijk schapen in 't midden van grijpende wolven. Bedrieg ik mij, of eene huivering vaart PETRUS door de leden,

waar hij ANNAS en CAJAPHAS herkent, en aan die ontmoeting de herinnering vastknoopt van wat er in den nacht der verloocheining plaats had in het paleis van den laatsten? Hoe het zij, in de oogen van dien Priesterstoet is haat tegen den Nazarener en zijnen aanhang te lezen. Op die lippen, die zegenen moesten, zweven woorden van vloek, die onwillekeurig de voorspelling van JEZUS bevestigen: „Zij zullen u uit de synagoge werpen; de ure komt, dat een iegelijk, die u doodt, zal meenen Gode een' dienst te doen.” Het wordt den Apostelen aangezegd door een besluit der wettige overheid, dat de dag van gister de laatste moet geweest zijn, waarop zij den CHRISTUS verkondigden. En nu, van het antwoord dat zij geven zullen, hangt veel af, veel voor hen zelve, veel voor Judea, veel voor de wereld. Spreken zij: ziet, hier zijn wij, wij zullen doen naar uw woord, Jeruzalem, de wieg der gemeente, wordt tevens haar grafplaats; het uitgestrooide mosterdzaad wordt als stengel uitgerukt, vóór het zich als stam kon verheffen, en CAJAPHAS blijft ten tweedenmale overwinnaar over JEZUS van Nazareth! Zoo is de eerste ontwikkelingsgeschiedenis der jeugdige kerk hier tot een keerpunt genaderd; treden de Apostelen terug, zij bewaren hunne eigene vrijheid, maar laten aan het menschedom de kluisters van dwaling en zonde: gaan zij voorwaarts, zij treden schande, banden, dood te gemoet! Dàt weten PETRUS en JOHANNES, want onmogelijk kunnen zij verwachten, dat de lui-

paard van huid veranderen zal, en dat het zwaard, waardoor de Heer was geveld, op eenmaal de dienaars zou sparen. De wreede vijand is nog barmhartig genoeg om te dreigen, voor hij hen aanvalt, maar weeden vermetele, die den raad der boozen veracht, zij hebben ontzettende middelen in handen om zich gevoelig te wreken! En nu, in het volle besef wat, en tot wie, en met wat gevolgen zij spreken, getuigen beide gedaagden, PETRUS, gelijk gewoonlijk de mond, JOHANNES het hart van den trouwen apostelkring: „wij kunnen niet nalaten te spreken, hetgeen wij gezien en gehoord hebben.”

Opmerkenswaardig verschijnsel! Een blik op de vroegere en latere geschiedenis van opregte vrienden des Heeren doet ons in die allen hetzelfde karakter ontdekken. Naauwelijks hebben de herders het wonder der geboorte gehoord; naauwelijks heeft SIMEON het Christuskind in de armen gekneld; naauwelijks vernam de grijze HANNA, dat de vertroosting van Israel verscheen, of zij maken het alom bekend, hij doet een blijde lofzegging hooren, zij spreekt tot allen, die den Messias verwachten; zij kunnen niet zwijgen. Zoodra heeft ANDREAS den Heer niet ontmoet, of het geheim brandt hem op het zalige hart, en hij begroet SIMON met den toon: „ik heb den Christus gevonden.” Zietdaar den eersten zendeling reeds. Nog slechts weinig oogenblikken kwam het vermoeden bij de Samaritaansche tot zekerheid: zou deze niet de

Christus zijn, of zij snelt henen naar Sichar; de zondares wordt evangeliebodin, en eer kon zij haar watervat vergeten, dan dat zij iemand, die hooren wilde, stilzwijgend voorbijgegaan was! Wat een blik op die allen ons zegt, wordt ons vooral gepredikt door JEZUS' apostelen. Hetgeen zij in CHRISTUS vonden, ligt hun te hoog op het hart, dan dat zij het kunnen verbergen; niet slechts de vurige PETRUS, zoo gemakkelijk tot spreken geneigd, maar ook de diepzinnige JOHANNES, van nature meer tot zwijgen en peinzen geschikt, komen onbewimpeld en vrij voor Hem uit. Reeds de eerste dagen, nadat PAULUS' oog Damascus kon zien, predikt zijn mond er de grootheid van CHRISTUS, en naauwelijks is hij opgestaan van onder de steenen, waaronder men meende, dat hij te Lystren gestorven bleef liggen, of hij verkondigt weinige uren later het evangelie. Geen ruste vindt hij, geen gemak vragen zij, die met hem tot CHRISTUS' eerste getuigen behooren, schoon zij ook geen apostelen zijn: het hart drijft den voet uit Judea naar Syrië, uit Azië naar Europa en Afrika, om CHRISTUS' hooggezegenden naam onder Jood en Heiden te dragen! En niet anders was het in alle volgende tijden. Ieder, in wien CHRISTUS leefde door het geloof, gevoelde behoefte, om in grooteren of kleineren kring zielen voor dien Redder te winnen, en doorwandelt gij in uwen geest de eerbiedwaardige rei der beroemdste, welsprekendste, verdienstelijkste mannen,

die de Christenkerk opleverde in de meest verschillende eeuwen, gij zult in allen het kenmerk ontdekken, dat hun hart tot spreken hen drong, nog meer dan uitwendige roeping of pligt. Wij beleefden gister den sterfdag van LUTHER, maar gelooft gij, dat de groote hervormer, zoo hij niet aan keizer en keurvorst rekenschap had moeten geven van de hope, die in hem was, daarom geheel gezwegen zou hebben? Hij had van die hope des noods tot hunne vasallen gesproken, en had hij geen enkel menschelijk oor kunnen vinden, liever had hij zich tot de wanden overgebogen en zich tot de steenen gerigt, dan altijd van CHRISTUS te zwijgen!

Wij gevoelen den afstand, die van zulke mannen ons scheidt; gelooft echter daarom niet, dat ons gedrag in dit opzigt het tegenovergestelde van het hunne mag zijn. De ervaring zelfs van den eenvoudigsten Christen strekke ten laatsten bewijze hoe ontegenzeggelijk het is: de Christen kan op den duur van Christen niet zwijgen. Gij weet, naar wij vertrouwen, wien wij door „den Christen” verstaan. Niet hem bedoelen wij, die met den Christennaam uitwendige onberispelijkheid en godsdienstigheid zonder geestelijk leven vereenigt, maar den man of de vrouw, wier ziele met den Heer is verbonden en wier wandel zijne beeldtenis van verre poogt uit te drukken. En nu, wat verschijnsel trekt bij die allen uw oog, hoe verschillend ook in jaren of rang? Vroeger, toen CHRISTUS

in hun huis nog vreemdeling was en uit hun harte nog balling, bewaarden zij vaak een onverbrekkelijk stilzwijgen over Hem, schoon zij ook zijnen naam niet miskenden. Ontweken zij al de gelegenheid niet om van Hem te hooren, zij zochten die evenmin om van Hem te spreken, omdat zij niet veel aan Hem dachten. Thans, nu Hij in hun hart op den troon is gestegen, is ook, waar het kan en mag, de mond tot zijne eere ontsloten; thans spreken zij wel dikwijls over iets anders, maar over niemand liever dan Hem; thans - o geliefden! beschaamt mijne beschrijving niet door een geheel verschillend gedrag - thans antwoordt men niet alleen, waar men gevraagd wordt: „wat dunkt u van den Christus”, maar men begint ook zelve, bij elke voegzame gelegenheid, als PHILIPPUS tot NATHANAËL te zeggen: „kom en zie.” En is het waarheid, dat bij de hervinding van het verloren schaap de herder de vrienden te zaam roept en zegt: „weest blijde met mij,” het is niet minder waar, dat waar men zelf als dolend schaap werd gered en gevonden, men nauwelijks kán nalaten, om aan andere zwervers te zeggen: ziet hier is een goede herder, en eene grazige weide voor u. Want uit den overvloed des harten spreekt de mond, en de ware Christen kan op den duur van CHRISTUS onmogelijk zwijgen.

Tekst, geschiedenis en ervaring hebben ons die

waarheid gestaafd, maar de vraag zweeft ons op de lippen: waarom toch gevoelt de Christen behoefte, om zoo veel van JESUS te spreken? Gij kondt het antwoord reeds aanvankelijk vermoeden, maar waar wij het nog meer opzettelijk geven, doen wij u tevens de onwedersprekelijk zekere waarheid, als eene ligt verklaarbare kennen. Hoe groot ook de afstand tusschen PETRUS of JOHANNES en den Christen onzer dagen mag zijn, wij zullen weldra zien, dat het antwoord op gezegde vraag voor beiden hetzelfde is. Ook wij voelen ons gedrongen om van CHRISTUS te spreken, zoo wij in Hem gelooven, omdat dan ons voorregt te groot, onze roeping te hoog, en ons verlangen naar de komst van zijn rijk te vurig is, dan dat wij van Hem zouden zwijgen.

Ons voorregt is te groot om te zwijgen. Dat het zoo met de apostelen was, behoef ik nauwelijks aan te wijzen. Zij waren de gelukkigen, die gezien en gehoord hadden, wat koningen en profeten vruchteloos hadden gewenscht te vernemen. Zij hadden gegeten en gedronken met Hem, voor wiens voet thans de engelen des hemels zich bogen; de hand, waarin nu de scepter der wereld gelegd was, had zegenend op hunne hoofden gerust; in het oog, dat de millioenen zijner haters met éénen blik overzag, had PETRUS genade gelezen; aan het hart, dat voor de zaligheid van verloren zondaren klopte, had JOHANNES eene plaatse gevonden: het vleeschgeworden Woord had on-

der hen gewoond, en visschers zijne broeders genoemd! Konden zij het immer vergeten? Het is, als of zij in dit woord het u toeroepen: „Eer vergete onze regterhand zich zelve.” Het stond nog te klaar voor hun geest, dat verheven en goddelijk beeld; het brandde nog te warm in hun hart, het vuur van dank voor zijne onpeilbare liefde; zij lag te hoog op hunne lippen, die verborgenheid der godzaligheid, die groot was, dan dat zij het over zichzelf hadden kunnen verkrijgen om op een menschelijk bevel te verstommen. Een meer dan menschelijk vermogen, 't vermogen der liefde, de kracht des H. Geestes dreef tot spreken hen aan: wat magt was dan magtig genoeg, om een zegel op hunne lippen te drukken? Merkt het hier in het voorbijgaan toch op, hoe onweerstaanbaar de schok moet geweest zijn, dien de verschijning van CHRISTUS aan het gemoed der Apostelen gaf, dat zij niet kónden zwijgen, waar toch alles hun het spreken ontraadde. Wat baat het, of de apostelen des ongeloofs in onze eeuw ook al middelen weten, om tegen elk afzonderlijk wonderverhaal van het Evangelie een heirleger van bedenkingen in het midden te brengen? Uit zulke onwillekeurige, onverdachte getuigenissen, als de tekst u doet hooren, kunt gij nog zien, hoe groot de Heer moet geweest zijn, van wien zulk een getuigenis gold. Zelfs het avondrood, dat gij ziet afstralen op het gelaat en in de ziel der Apostelen, strekt ten be-

wijze, dat de CHRISTUS geen dwaallicht over een moeras, maar een zon aan den hemel geweest is: zòò, gelijk JOHANNES en PETRUS, spreekt men niet van een' mensch, in wien niets bovenmenschelijks woonde! En nu, behoeft het nog uitvoerig betoog, dat hetzelfde gevoel van ingenomenheid met CHRISTUS ook ons tot spreken moet dringen? Neen, wij hebben Hem niet gezien of gehoord met ligchamelijke ooren of oogen: maar, Christenen, is u geen oog des geestes geschenken en heeft uw hart geen gehoor? Zaagt gij CHRISTUS niet, u voor de oogen geschilderd als gekruisigd zijnde? Hoordet gij zijnen vredegroet niet, die de stormen van uw harte gestild heeft? Was Hij nooit naar den geest u zoo onuitsprekelijk nabij, dat gij als JOHANNES kondt zeggen: dat is de Heer? Zoo ja, dan leeft Hij door het geloof in uw hart, en dan hebt gij in CHRISTUS gevonden een licht, zoo als geen mensch het ontsteken, een rust, zoo als geen wereld u schenken, een hoop, zoo als geen engel u aanbrenge kon. Maar vindt gij dat, dan is u ook op den duur het zwijgen onmogelijk. Of wat is ondragelijker, dan te moeten zwijgen van wat men boven alles bemint? Zwijgt ook de geleerde van een denkbeeld, dat nieuwe lichtstralen voor zijn' geest heeft ontstoken; zwijgt ook de veroordeelde van den menschenvriend, die met de tijding der genade zijnen kerker bezoekt; zwijgt ook de bedroefde van den trooster, die zijne tranen geteld, gedroogd, in vreugde-

tranen veranderd heeft? En zou dan allcen de Christen kunnen zwijgen van CHRISTUS, zoo hij zich waarlijk door Hem verlicht, vertroost, begenadigd gevoelt?

De Apostelen kónden niet zwijgen. Daartoe was hunne roeping te hoog. Nog zweefde hun het heilig uur voor den geest, waarin de Heer had gezegd: „ volg mij na, en ik zal u visschers der menschen maken.” Onvergetelijk bleef hun het woord: „ gij zijt het zout der aarde, steden op bergen liggende, die niet kunnen verborgen zijn.” En van den morgen af aan, dat Hij hun door den H. Geest had gezalfd en gewijd tot heilprofeten der nieuwe bedee-
ling, stond hun meer dan ooit het denkbeeld klaar voor de ziel: ook van ons, van óns hangt het af, of de aarde spoedig vol zal worden van de kennis des Heeren! Ik erken nog eenmaal het groot verschil tusschen hunne en onze bestemming. Ik weet het, wij zijn niet geroepen, huizen en akkers, vader en moeder te verlaten, om het Evangelie aan Jood en Heiden te brengen. Maar zou het daarom onze taak niet meer zijn, om zielen voor CHRISTUS te winnen en tot eer van CHRISTUS te spreken? Met hetzelfde regt, waarmede iemand dàt kon beweerén, zou de bezeten' Gadarener, die door JEZUS hersteld was, op zijn bevel: „ ga henen naar uw huis en verkondig wat groote dingen u geschied zijn,” hebben kunnen antwoorden: „ Heer, dat zullen immers later uwe Apostelen wel doen, wanneer zij hier het Evan-

gelie verkondigen!" Neen voorwaar, ons allen is de roeping opgelegd, om als lichten te schijnen te midden van een zondig geslacht, en wat de Heer tot zijne Apostelen zeide, Hij herhaalt het aan elk, die gelooft: „gij hebt het om niet ontvangen, geeft het om niet." Elk Christen moet in zijne mate een zout zijn, dat, zoover hij slechts kan, het verderf des kwaads tracht te stuiten. En wie de taak, om dien geestelijken tempel des Heeren te schoren en op te bouwen aan anderen overlaat, hij verdient den naam van booze en luije dienstknecht te dragen. Dit is de wille Gods, dat wij allen medearbeiders aan elkanders blijdschap en CHRISTUS' eer zullen worden, en dezelfde PETRUS, wiens taal wij bepeinzen, heeft zonder eenige beperking gezegd: „Een iegelijk, gelijk hij gaven ontvangen heeft, alzoo bediene hij die aan anderen, als goede uitdeelaars der menigerlei genade Gods." (1) Die roeping is den Christen boven alles heilig en dierbaar; haar te vergeten acht hij hoog verraad, aan den Heer en de broeders gepleegd. En omdat hij aan haar, al is het onder duizend tekortkomingen toch ernstig beantwoorden wil, ook daarom kan hij op den duur van CHRISTUS, zijnen Verlosser, niet zwijgen.

Daartoe is ook eindelijk zijn verlangen naar de komst van het Godsrijk te vurig. Niets verlangden de Apostelen meer, dan dat „alle knie zich voor JEZUS buigen en dat alle tong Hem als den Heer zou

(1) 1 Petri IV: 10.

belijden, tot heerlijkheid Gods des Vaders." Geen verlangen trouwens was meer natuurlijk dan dat: want waar de kranke weet een onfeilbaar geneesmiddel tegen alle kwalen te bezitten, daar kan hij niets sterkers begeeren, dan dat al wie lijdt het verkrijge, en die een schat van groote waarde gevonden heeft, zou wel eigenbatig moeten zijn, zoo hij zijn voorregt niet aan alle behoeftigen gunde. Daarom vinden wij bij alle opregte vrienden des Heeren door alle eeuwen eene lijdzame maar levende hope op de ure, dat CHRISTUS allerwege wordt erkend en gehuldigd. Voor den aardschgezinden mensch is de voornaamste bede: "Ons dagelijksch brood geef ons heden," voor den Christen is de belangrijkste: "Uw koninkrijk kome in en rondom mij!" Tot het gezond en krachtig geloofsleven behoort ook het verlangen naar eene schoonere toekomst: de Geest en de Bruid mogen niet moede worden van te roepen: kom, en een hoogere stem geeft het antwoord daar binnen: "Amen, ja, kom, Heere JEZUS." M. W., is dat waarlijk de stem van úw hart, nog eens, dan kúnt gij van CHRISTUS niet zwijgen. Of hoe, gij zoudt het in waarheid gelooven, dat de gouden eeuw der menschheid dan pas zal aanbreken, wanneer allen tot CHRISTUS gebragt zijn, en gij zoudt te gelijk aan niemand Hem aanprijzen? Zelfs de Fariseër uit JEZUS' eeuw omreisde naar de uitspraak des Heeren zee en land, in de hoop van één Jodengenoot te maken: en de Christen, die van

CHRISTUS het heil der wereld wacht, zou door geen woord of daad den broeder voor CHRISTUS gewinnen? Zelfs de aanhanger van den valschen Profcet greep naar het zwaard, opdat het licht van Mekka's halve maan de zon des Christendoms verduisteren zou, en de Christen zou het kunnen nalaten het zwaard des Geestes, Gods woord, voor CHRISTUS' eere te voeren? Maar dat is volstrekt onmogelijk, of het zou mogelijk moeten zijn, dat een boom leefde, zonder immer vruchten te dragen. Neen, hij, die inderdaad niets vuriger verlangt, dan dat CHRISTUS alomme heersche als koning, hij zoekt althans enkele parelen aan de kroon van dien koning te hechten. Door liefde gedrongen, in ijver ontgloeid, door hope gesterkt, zou hij wel alle dorstigen willen henenleiden naar de bron, waar hij voor zich zelve eene zoo rijke verkwikking mogt vinden. En zoo men rekenschap van dat ijverig pogen hem afvraagt, hij heeft nog altijd hetzelfde antwoord gereed: „Ik kán niet nalaten te spreken over wat ik gezien en gehoord heb.”

Zullen wij ten slotte nog wel vele woorden behoeven, om het belangrijke der herinnerde waarheid te staven? Gij hebt het ligt reeds zelve bedacht, dat zij ons ten toetssteen, ten spoorslag en ten wegwijzer zijn kan.

De ware Christen kan van CHRISTUS niet zwijgen. Is dat waarheid, dan staat het ook vast van de

andere zijde: die altijd van CHRISTUS kan zwijgen, en niet dan zelden of gedwongen van Hem spreekt, is nog geen discipel des Heeren. Zoo is ons dan hier een toetssteen in handen gegeven ter beoordeeling van ons eigen christelijk leven, en het antwoord wordt ons gemakkelijker op de ernstige roepstem: beproeft u zelve, of gij in den geloove zijt. Welaan dan, ouders, spreekt gij tot uwe kinderen over niemand zoo gaarne, als over hunnen hemelschen vriend? Echtgenooten, is Hij het groote middelpunt, waarin niet slechts uwe gedachten, maar ook uwe woorden elkander telkens ontmoeten? Vrienden en vriendinnen, hebt gij u nimmer te schamen, zoo u de vraag van den Heer aan de Emmausgangers voor de herinnering komt: „wat redenen zijn het, die gij wandelende onder elkander verhandelt?” Helaas, ik durf met vragen naauwelijks voortgaan, en indien de uitspraak des Heeren waarachtig is: „uit uwe woorden zult gij veroordeeld, en uit uwe woorden zult gij vrijgesproken worden,” wij gevoelen, dat zelfs ons zwijgen genoeg is, om ons aan te klagen voor Hem. Welk een onderscheid! PETRUS en JOHANNES kunnen niet nalaten te spreken, en wij kunnen het naauwelijks begrijpen, dat zij het durven te wagen. Zij getuigen van Hem te midden van dreigend gevaar, wij zwijgen reeds vóór het denkbeeldig gevaar is genaderd; zij zijn vrijmoediger onder vijanden, dan wij vaak onder vrienden des Heeren. En spreken wij al,

ach, hoe vaak is ons gedrag aan het hunne tegenovergesteld! Zij zijn ten allen tijde bereid, om hun geloof te verantwoorden: wij ten hoogste in enkele uren. Zij geven die rekenschap aan elk, die ze hun afvraagt, wij vaak ongepast en weinig beraden; zij doen het met zachtmoedigheid en vreeze, wij niet zelden met wrevel en twist. Waartoe meer? Iedere vergelijking, die ik maakte, wordt een aanklagt, niet slechts tegen u, maar ook ten deele tegen mij zelven gerigt. Neen, zeggen wij het niet, dat men toch niet altijd en overal kan spreken over het ééne dat noodig is. Ik erken het, de Heer beveelt ons niet slechts duivenopregtheid, maar ook slangenvoorzigtigheid aan, en waarschuwt ons, dat wij geene paarden voor zwijnen werpen zouden. Wat meer is, bij het vervullen van den pligt, dien wij aanprezen, is eene heilige kiesheid onmisbaar, die ons terughoudt, het binnenste heiligdom onzes gemoeds voor elken ongewijden blik te ontsluiten, en beter is het voorzeker zonder spreken aan CHRISTUS te denken, dan zonder denken van CHRISTUS te spreken. Maar tusschen altijd en nooit van CHRISTUS te spreken, bestaat toch een onmetelijk onderscheid, en de regel behoudt zijne kracht: waar de mond nooit of zelden van overvloeit, daarvan is ook het harte niet vol. En wanneer wij het dan zien, hoe menig belijder des Heeren nooit behoefte heeft aan den blijden roem in zijn kruis; hoe menig pur met kennelijk welgevallen aan de nietigste gesprek-

ken gewijd wordt, terwijl men zich terstond gedwongen en verlegen gevoelt, waar een' ernstiger toon wordt gehoord; in hoe menigen gezelligen kring, als door eene stilzwijgende overeenkomst de CHRISTUS is buitengesloten, en die veel van Hem spreken wil, bijna den naam van beschaafd en wellevend verbeurt, dan — ach, M. W., ik durf de gevolgtrekking naauwelijks uitspreken. Maar laat ieders eigen geweten getuigen, of zulk eene stilte als des grafs geen bewijs is van een slaap als des doods?

Dat moet van nu voortaan anders worden, discipelen en discipelinnen van den Heer, die zich niet geschaamd heeft ons broeders te noemen, maar zich onzer eens schamen zou, zoo wij nooit zijnen naam voor de menschen beleden! Daartoe strekt u het Apostolisch voorbeeld ten spoorslag. Ziet, met wat uitnemenden zegen God gekroond heeft, wat zij voor CHRISTUS verrigten. Wel groeit aanvankelijk de tegenstand aan, maar hun moed bestrijdt, verzwakt, ontwapent dien tegenstand, en hunne getrouwheid aan het beginsel, dat in den tekst is uitgedrukt, veroorzaakt ten laatste den triomf van het Christendom! Ik weet het, ons, die tot minder zwaren strijd zijn geroepen, staat minder schoone zege te wachten. Maar ik weet het ook: zal Gods koninkrijk ooit komen van nabij en van verre, het kan dan eerst geschieden, wanneer allen de leus der Apostelen volgen. En o, indien reeds twee hunner zooveel tot stand brengen konden,

wat zou een meer uitgebreide kring, wat eene gemeente van honderden en duizenden niet vermogen, wanneer ieder harer levende leden zich dit grondbeginsel koos: ik wil de wereld niet verlaten, zonder althans één sprekend bewijs te hebben gegeven van geloof en liefde tot CHRISTUS! Gel., laat het althans úwe zinspreuk worden en blijven. Ziet, nòg omringen ook u verborgen vijanden des Heeren: zoudt gij hun stof geven om te zeggen: die Christen schaamt zich zijn Heer? Ziet, nog leeft gij in het midden van duizenden, die het Licht der wereld niet kennen: is er geen enkele meer, dien gij op dat vriendelijk schijnsel kunt wijzen? Neen, zegt het niet: wat ben ik alleen tegenover zoovelen, die CHRISTUS versmaden: de krijgsknecht van CHRISTUS staat nimmer alleen, want hij heeft in den hemel een' magtigen bondgenoot, en vindt weldra op aarde meer of min geoefende strijdgenooten. Zegt het niet: mijn taal is te zwak, en mijn kring is te klein; al kon uw woord niemand gewinnen, een sprekende christelijke wandel is krachtiger aanbeveling van het christendom dan de wel-sprekendste pleitrede. Zegt het niet, waar uwe deelneming in het lot der Heidensehe wereld gevraagd wordt: er zijn in ons midden nog zooveel duizende heidenen! Hadden de Apostelen alzoo te Jeruzalem gesproken, zij waren nooit over Palestina's grenzen gegaan, en wij zaten welligt nog altijd in duisternis neder. Vangt slechts aan, ieder in uwen kring,

medearbeiders des Heeren te worden door woord en voorbeeld, door invloed en gebed! Hoe meer uwe liefde tot CHRISTUS klimt, des te verder zal dan ook de kring zich uitstrekken, waarin gij ten zegen zult wezen, gelijk de zon, hoe hooger zij stijgt, steeds lagere streken van onzen aardbol bestraalt!

Hoe meer uwe liefde klimt.... ja, M. G., het Apostolisch woord is ons eindelijk een wegwijzer tot het hooge doel, dat ik aanwees. Vraagt gij, hoe het met ons zoover komt, als met de Apostelen, mij dunkt, gij moet het zelve gevoeld hebben: alleen dan, wanneer een levend geloof onze harten vervult, wanneer liefde tot CHRISTUS ons dringt, wanneer de H. Geest ons vernieuwt en bekiachtigt. Ziet, dan, als wij zelve der verlossing in CHRISTUS deelachtig zijn, wordt het ons geen last maar een lust, ook anderen op CHRISTUS te wijzen. Dan scherpt het hart het oog des verstands, om ons de middelen te doen ontdekken, waardoor wij het meest zijne eer kunnen handhaven. Dan houdt geen menschenvrees ons terug, want liever wil men hunnen lof dan de goedkeuring van CHRISTUS verbeuren. Dan vragen wij niet, of ons uitkomen voor den Heer ons ook tot schade kan verstreken: het hart berekent niet koel, maar doet eene beslissende keuze. Dan wordt het ons levensbeginsel: alles voor Hem, die alles voor ons wilde wezen, en wij achten in zeker opzigt nog niets gedaan te hebben, zoolang er nog iets te doen is overgebleven. Dan zwijgen wij

bedachtzaam van CHRISTUS, waar het spreken ontijdig of schadelijk wezen zou. Maar waar wij van Hem kunnen, mogen en moeten getuigen, ziet, daar wordt het dankbaar harte ons vol; daar wordt ook de eenvoud welsprekend; daar straalt het oog van hooger en gloed; daar wordt zelfs het bleek gelaat van heilige geestdrift gekleurd; daar strekken wij de armen uit, om verloren schapen tot den grooten Herder te brengen, en die ons aanstaart kan zeggen: wèl leeft CHRISTUS in het harte van dezen!

En vraagt dan nog iemand, wat de slotsom van al het gezegde moet zijn? Zij is in de roepstem vervat: wordt zelve bij aanvang of voortgang opregte vrienden van CHRISTUS, opdat gij zijne gezegende getuigen moogt zijn, beide van nabij en van verre. Vraagt gij, wat na zulk eene overweging meer dan ooit de stof onzer gebeden moet wezen? Om deze oorzaak vooral hebben wij onze knieën te buigen voor den Vader, uit wien al het geslacht in hemel en aarde genoemd wordt, opdat Hij ons geve, naar den rijkdom zijner heerlijkheid met kracht versterkt te worden door zijnen Geest naar den inwendigen mensch; opdat CHRISTUS door het geloof in onze harten wone, en wij in de liefde tot Hem geworteld en gegrond mogen zijn. Ziet, dan komen wij zoover, dat wij, zelve licht in den Heer, op onze beurt anderen voorlichten, en in de gemeenschap met CHRISTUS vervuld tot alle de volheid Gods, uit den overvloed van ons geestelijk leven aan

anderen mededeelen, en - hoe meer wij mededeelen, des te rijker worden wij zelve in den Heer! Geliefden, dat hooger licht en leven willen wij dan het eerst komen putten uit de eeuwige Bronwel van beiden; en Hem, die magtig is te doen ook boven ons bidden en denken, Hem wordt dan ook door de vrucht van ons geloof en onze liefde, toegebracht de heerlijkheid in de gemeente, door CHRISTUS JEZUS in alle geslachten tot in eeuwigheid. Dat zij zoo!

A 243 2314